Why is it so by פיו שכן מחייבו קרבן תאמר בעדים כולי - פיו שכן מחייבו קרבן תאמר בעדים כולי obligates him in a עדים; can you say so by עדים, etc.

OVERVIEW

Initially there is a "ק" that if פיו which is (weaker than עדים, for it is) not פיו מחייב מחייב שבועה and nevertheless it is מחייב שבועה, then עדים which is (stronger than פיו, for it is) מחייב עבועה should certainly be מחייב עבועה. The גמרא attempts to refute this עדים (קרבן קרבן (קרבן is stronger than פיו קרבן; for יפ פיו פיו מחייב and (correspondingly) עדים מחייב מדיים מחייב מ

- פירוש $^{ exttt{1}}$ שכן מחייבו קרבן אפילו העדים מכחישין אותו

The explanation of the refutation (מה לפיו וכו' תאמר בעדים) is that פיו indeed obligates himself to bring a קרבן even if the witnesses contradict him -

ואומרים לאו חלב הוה אלא שומן² –

And testify that it was not suet which you ate but rather fat.

תוספות explains that it is necessary to understand that פיו מחייבו (even] discussing a case where עדים contradict him -

דאי אין העדים מכחישין אותו היכי קאמר תאמר בעדים כולי – For if the מה לפיו שכן מחייבו קרבן מירכא is discussing only a case where the עדים do not contradict him; how can the גמרא conclude the פירכא by saying

'תאמר בעדים כו' עדים (can you say the same by עדים, etc.), for indeed we can say - $-\frac{3}{2}$ עדים נמי מחייבין אותו קרבן אם אינו מכחישן if he does not contradict

them; in fact -

– ואפילו עד אחד אם אינו מכחישו מחייבו קרבן

Even an ע"א obligates him to bring a קרבן if he does not contradict the ע"א. Therefore (since we assume that עדים is קרבן and עדים [in similar circumstances] are not קרבן a מחייב even when he contradicts the

 $^{^1}$ The word 'פֿירוש' is used in תוספות when he is negating another (simpler) explanation. Superficially one may assume that קרבן האוייב is פֿיר מהייב מהייב when there are no contradictory עדים. [See footnote # 7 that תוספות (may be using the term פֿירוש to show that he) disagrees with "פֿירש".]

 $^{^{2}}$ שומן refers to the forbidden fat in an animal (around the kidneys, etc) which is called suet, while שומן refers to the permitted fat (which is attached to the meat).

³ If עדים testify that he ate הלב and he does not contradict them; he is required to bring a קרבן, and the same applies if an ע"א testified that he ate תוספות continues.

 ^{4} עדים, however עדים cannot be קרבן מחייב when he contradicts the עדים. Otherwise if we would assume that עדים מחייב מחייב מחייב only when he is not contradicting עדים, then עדים obviously are also קרבן when he does not contradict them, so what is the פירכא of 'כו תאמר בעדים וכו' תאמר בעדים וכו' תאמר בעדים וכו' מה לפיו וכו' תאמר בעדים וכו'

תוספות continues with the consequence of his פירוש:

וזאת הסוגיא סוברת כלישנא דפרק אמרו לו⁶ (כריתות דף יב,א ושם) – And this סוגיא (which refutes the ק"ו, with the סוגיא of מה לפיו שכן הו פירכא פיר פרן מחוים מקרפא מור מחייבו קרבן האמר בעדים וכו' - פרק אמרו לו agrees with the opinion in

– דמפרש טעמייהו דרבנן דלקמן דאמרו לו אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי דפטור Who explain the reason of the רבנן who are cited shortly, and maintain that if עדים said to him, you ate הלב and he says, I did not eat; he is פטור This לשון explains that he is פטור -

-משום דאדם נאמן על עצמו יותר ממאה איש because a person is believed, concerning himself, more than a hundred **people.** Therefore if he claims that he is not obligated to bring a קרבן, he is believed. Based on that אמרא we can surmise that conversely when he says he is obligated to bring a קרבן and the עדים contradict him, he brings a קרבן.

- אותו אותו אפילו עדים מכחישין אותו מחייבו קרבן אפילו עדים מכחישין אותו אותו מחייבו קרבן אפילו עדים obligates him with a עדים; even if עדים contradict him and testify that he did not eat

- ועדים אין מחייבין אותו קרבן אם מכחישן However עדים do not obligate him with a קרבן if he contradicts them and claims I did not eat הלב [at all]. This is in accordance with the גמרא.

תוספות explains that we must assume that our סוגיא follows the aforementioned לשון:

דלאידך לישנא דמפרש טעמייהו דרבנן דמתרץ דיבוריה – דלאידך לישנא דמפרש טעמייהו דרבנן דמתרץ דיבוריה For according to the other לשון, which interprets the reason of the לא is, for we interpret his statement; that when he said לא

 $^{^4}$ He claims he ate עדים and the עדים claim he did not eat חלב (rather he ate שומן).

⁵ The עדים claim he ate חלב and he claims he did not eat דרם (rather he ate שומן).

⁶ Our אמרא (shortly) cites a משנה in which the חכמים maintain that if two עדים testify that he ate and he claims 'I did not eat', he is not obligated to bring a קרבן (while "מרא maintains that his is בקרבן (מחויב בקרבן בקרבן המויב בקרבן). The offers two explanations for the view of the הכמים. One is that we interpret his אכלתי (not to contradict the עדים, but) to mean, I did not eat it בשוגג but rather במויד, which exempts him from a קרבן. The other explanation is that a person (concerning bringing his own) is believed more than מאה עדים.

⁷ From רש"י it seems that רש"י maintains that our סוגיא is according to the מתרץ דיבוריה], [מתרץ דיבוריה] it would seem therefore that if he claims עדים and the עדים testify that he did not eat; he would not be believed since he has no מיגו (and we can't be מתרץ דיבוריה). Our תוספות disagrees with פירש"י (see footnote # 1). See also

⁸ See 'Thinking it over' # 1.

אכלתי he meant -

ואמר דלא אכלתי שוגג אלא מזיד –

To say, I did not eat the במזיד but rather I ate it הלב בשוגג.

According to this לשון we are required to add -

ומיירי דכשאמר לא אכלתי לא בדקנו אותו היאד היה דעתו -That the situation is that when he said לא אכלתי we did not crossexamine him immediately what his intent was (whether he meant לא אכלתי כלל or לא מזיד), that is why he is פטור מקרבן.

תוספות continues that according to this לשון, he is believed only because we interpret his words as to not contradict the עדים -

אבל להכחיש העדים אינו נאמן –

However he is not believed to contradict the סוגיא. Our סוגיא cannot follow this for -

אם כן חשיבי עדים מפיו שכן חייבוהו קרבן אפילו מכחישן

According to this עדים we see that עדים are superior to פיו, for the עדים, for the can be קרבן him a קרבן even if he contradicts them and says - לא אכלתי כלל

והוא לא מחייב עצמו קרבן אם היו מכחישין אותו -

However, he cannot be מחייב himself a עדים if the עדים contradicted him.

תוספות concludes that according to the 'אידך לישנא' that עדים are stronger than פיו

ואתי רבי חייא אפילו כרבנו:10

Then ה"ר can even follow the view of the רבנך, for we cannot refute the ק"ו; we do not find that עדים is stronger than עדים (only that פין is weaker than עדים).

SUMMARY

Our סוגיא follows the לישנא that the חכמים exempt him from a קרבן because מחייב both to be פין more than פין both to be מחייב a קרבן and to exempt from bringing a קרבן. Therefore פיו is stronger than עדים. However according to the עדים that we are מתרץ דיבוריה, then עדים is stronger than פין (when they contradict each other), and ר"ה can agree with the חכמים.

 $^{^9}$ For if we asked him immediately what he means by לא אכלתי and he would have answered לא אכלתי שי ^{9} would not believe him (according to this אידך לישנא) and we would obligate him to bring a קרבן. However, since we asked him later, then it is irrelevant how he explains himself, because לאחר כדי דיבור we are not obligated to accept whatever he tells us. Therefore we can interpret his לא אכלתי b to mean לא אכלתי שוגג.

¹⁰ It is not necessary (according to this אידך לישנא) to maintain that ר"ה כר"מ סבירא ליה in order not to refute the ק"ן, for the עדים also agree that עדים is stronger than פיו. See 'Thinking it over' # 2.

THINKING IT OVER

1. תוספות states (based on the first כריתות in לשון) that if he claims he is obligated to bring a קרבן and the עדים contradict him, nevertheless he is obligated to bring a קרבן. Seemingly how can he bring a עדים if עדים if קרבן and there is even a greater difficulty how the הולין לעזרה can offer his קרבן, they could be transgressing the איסור. 12

2. תוספות states that according to the אידך לישנא (which maintains the reason of חכמים can agree with the חכמים, for according to this view עדים is stronger than פיו, and therefore the ק"ו cannot be refuted. If this is indeed so, then why does the גמרא answer that ה"ח agrees with גמרא should have answered that ה"ח follows the אידך לישנא, and the ק"ו cannot be refuted? ^{14}

¹¹ See footnote # 8.

 $^{^{12}}$ See נח"מ and בל"י אות עה-עו.

¹³ See footnote # 10.

 $^{^{14}}$ See אמ"ה מה אם מהרש"א and תוס' אמ"ה ^{14} אמ"ה.